

CONTENTS

p.1: Introduction and Blessing for Study

p.2: Counting the Omer

p. 4: The Hebrew Sources (Hebrew only)

p.8: Tosefta Ketubot 5:8-9 (Hebrew & English) with questions

p.10: Jerusalem Talmud Ketubot 5:11 (Hebrew & English) with questions

p.13: Lamentations Rabbah 1:47-48 (Hebrew & English) with questions p.15: A Guide to the Sources

'Iron sharpens iron, so a person sharpens the wit of their friend.'

Proverbs 27:17

Introduction

Welcome to the latest series of the Alyth Chavruta Project. In this course we will work our way through another *sugya* (section) of the Babylonian Talmud. Last week we finished the sugya of the Babylonian Talmud. This week, we look at some parallel texts from other parts of rabbinic literature – texts that explore the same themes but relate to a very different story. The emphasis shifts from a domestic story of the relationship between husband and wife to a national setting of Israel faced with disaster. A warning that some of the stories contain reference to violence against women.

The text itself can be found here in both Hebrew only and Hebrew with translation. For those with some knowledge of Hebrew, we encourage you to attempt your own translation, but there is absolutely no expectation that you engage with the Hebrew. As usual, there is also no requirement to get to the end of the pack – we have provided more than you can get through in an hour of study. It is up to you whether you want to focus exclusively on the text itself, or explore the commentaries and supplementary materials provided.

Further resources and advice on how to get the most out of chavruta can be found in our <u>revised FAQs</u>. We look forward to seeing you on Thursday to share our learning with each other.

As we will be studying during the Omer, we will include the blessing for counting the Omer at the beginning of each text pack, as well as the blessing for study as usual.

Blessing for Study

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֶלֹהָינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה.

Blessed are You, our Living God, Sovereign of the universe, whose commandments make us holy, and who commands us to devote ourselves to the study of Torah.

Baruch Atah Adonai, Eloheynu Melech ha-olam, asher kidshanu b'mitzvotav, v'tzivanu la-asok b'divrey Torah.

COUNTING THE OMER

The 49-day period from the second night of Pesach up to Shavuot is known as the Omer. Because of a longstanding dispute about when the Omer is supposed to begin, it became necessary to count the days out loud every night with a blessing. We have included the Hebrew and English formulae here so that you can count the Omer together with your partner when you meet. According to the Shulchan Aruch, it is possible to count the Omer at any time of day, though the blessing is only said between sunset and sunrise – if you count the Omer after this point then it is customary to do so without saying the blessing.

Blessed are You, our Living God, Sovereign of the universe, whose commandments make us holy and who commands us to count the Omer. בְּרוּךְ אַתָּה יהוה אֱלֹהָינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלֶם אֲשֶׁר קִּדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתִיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעְּמֶר:

Baruch attah Adonai eloheinu melech ha-olam, asher kidd'shanu b'mitsvotav v'tsivanu al s'firat haomer.

For Friday Evening/Shabbat:

Today is day 41, making five weeks and six days of the Omer.

הַיּוֹם אֶחָד וַאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֶם חֲמִשְּׁה שַבוּעוֹת וַשִּׁשָׁה יָמִים לַעְמֵר

For Saturday Evening/Sunday

Today is day 42, making six weeks of the Omer.

הַיּוֹם שְׁנֵיִם וַאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֶם שִׁשְּׁה שַבוּעוֹת לַעִּמֵר

For Sunday Evening/Monday

Today is day 43, making six weeks and one day of the Omer.

הַיּוֹם שָׁלְשָׁה וַאַּרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֶם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד לְעָמֵר

For Monday Evening/Tuesday

Today is day 44, making six weeks and two days of the Omer.

הַיּוֹם אַרְבָּעָה וַאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֶם שִׁשְּׁה שָׁבוּעוֹת וּשִׁנֵי יָמִים לָּעְמֵר

For Tuesday Evening/Wednesday

Today is day 45, making six weeks and three days of the Omer.

הַיּוֹם חֲמִשֶּׁה וַאַּרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֶם שִׁשֶּׁה שָׁבוּעוֹת וּשִׁלשָׁה יָמִים לַעְמֵר

For Wednesday Evening/Thursday

Today is day 46, making six weeks and four days of the Omer.

הַיּוֹם שָׁשָּׁה וַאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֶם שִׁשְּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים לְעְמֶר

For Thursday Evening/Friday

Today is day 47, making six weeks and five days of the Omer.

הַיּוֹם שָׁבְעָה וַאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֶם שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים לְעְּמֶר

Tosefta Ketubot 5:8-9 (translation begins on page 8)

המשרה את אשתו ע"י שליש לא יפחות לה מקביים חטין או מארבע קבין שעורים וכולם [במדה האיטלקי אפילו] נדה ואפי' חולה ואפילו שומרת יבם נותן כוס חבית וקדרה [פך] נר ופתילה יין אין לה שאין נשותיהן של עניים שותות יין כר אין לה שאין נשותיהן של כר.

מעשה בבתו של נקדמון בן גוריון שפסקו לה חכמים חמש מאות דינרי זהב בכל יום לקופת בשמים ולא היתה אלא שומרת יבם אף היא קיללה ואמ' להם כך תתנו לבנותיכם אמ' ר' לעזר בר' צדוק אראה בנחמה אם לא ראיתיה שמלקטת שעורים מתחת טלפי סוסים בעכו קראתי עליה המקרא הזה אם לא תדעי לך היפה בנשים וגו'

Jerusalem Talmud, Ketubot 5:11

נוֹתֵן לָהּ מָעָה כֶסֶף לִצְּרָכֶיהֵ וְהִיא אוֹכֶלֶת עִמּוֹ מִלֵּילֵי שֶׁבָּת לְלֵילֵי שַׁבָּת כול׳. דְּבָרִים אֲמוּרִים לָשׁוֹן נָקִי. שָׁמְעוֹן בַּר בָּא בְשַׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֲכִילָה מַמָּשׁ. עַל דַעְתֵּיה דְּרַבּ אוֹכֶלֶת מִשֶּׁלּוֹ. עַל דַעְתֵּיה דְּרָבִּי יוֹחָנָן אוֹכֶלֶת מִשֶּׁלֹּוֹ. עַל דַעְתֵּיה דְּרָבִּי יוֹחָנָן אוֹכֶלֶת מִשֶּׁלָה.

יַיִן אֵין לָה שַאֵין עֲנִייוֹת יִשְּׂרָאֵל שׁוֹתוֹת יַיִן. וַעֲשִׁירוֹת שׁוֹתוֹת. וְהָתַנֵּי. מַצְשֶׂה בְמָרֶתָא בַת בָּייֵתוֹס שֶׁפָּסְקוּ לָה חֲכָמִים סָאתַיִים יַיִן בְּכָל־יוֹם. וּבֵית דִין פּוֹסְקִין יַיִן. אָמַר רִבִּי חִייָה בַר אָדָא. עַל שׁוּם וְנוּת יַיִן וְתִירוֹשׁ יִקַּח לֵב. וְהָא תַנִּינָן. אָם הָיֵתָה מֵנִיקָה פּוֹחִתִין לָה מִמַּעֲשֹׁה יָדֶיהָ וּמוֹסִיפִּין לָה עַל מְזוֹנוֹתֶיהָ. מָהוּ מוֹסִיף. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֵּן לֵוִי אָמַר. יַיִן שֶׁהוּא מַרבָּה אֵת הַחָלָב. רְבִּי חִזְקיָה רְבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רַבִּי יוֹחַנָן. אַף לְתַבְשִׁילָה פָּסְקוּ. אַף עַל פִּי כֵן קִילְלָה אוֹתַן וִאָמֵרָה לָהֵן. כַּךְ תִּתְנוּ לִבְנוֹתֵיכֶם. אָמֵר רִבִּי אָחָא. וְעָנִינוּ אַחֲרֵיהָ אָמַן. אָמַר ַרבִּי אֶלְעָזָר בַּר צָדוֹק. אֶרְאֵה בַנְּחָמָה אָם לֹא רְאִיתִיהָ מְלַקֶּטֶת שְּׁעוֹרִים מִבֵּין טַלְפֵּי סוּסִים בְּעַכּוֹ. וְקָרָאתִי עָלֶיהָ הַפָּסוּק הַזֶּה הָרַכָּה ַבָּךְ וָהָעֵנוּגָה וגו'. אָם לֹא תֻדִעִי לַךְ הַיָּפָה בַנָּשִׁים צָאִי לַךְ בִּעִיקְבֵי הַצֹאן וגו'. וְהָתַנֵּי מַעֲשֶׂה בְמִרְיָם בִּתּוֹ שֶׁלְשִׁמְעוֹן בֶּן גוֹרְיוֹן שֶׁבָּּסְקוּ לָה חֲכָמִים בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת דֵינָר קוּפָּה בְשָּׂמִים בְּכָל־יוֹם וְלֹא הָיִתָה אָלָא שׁוֹמֶרֶת יָבָם. אַף עַל פִּי כֵן קִילְלָה אוֹתָן וְאָמְרָה לָהֶן. כָּךְ תִּתְנוּ לִבְנֹתֵיכֶם. אָמַר רִבִּי אָחָא. וְעָנִינוּ אַחֲרֵיהָ אָמֵן. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בַּר צָדוֹק. אַרְאַה בַנְּחָמָה אָם לֹא רְאִיתִיהָ קְשׁוּרָה בְשִּעַרָה בִּוְנַב הַסּוּס ַבַּעַכּוֹ וִקָרָאתִי עָלֵיהָ הַפָּסוּק הַזֶּה הָרַכָּה בְךְּ וְהָעֲנוּגָה כול׳.

Lamentations Rabbah 1:47

ַמַצֵשָּה בָּמִרְיָם בַּת בַּיִתוּס שֶׁקְדְשָה יְהוֹשֻׁעַ בֶּן גַמְלָא, וּמִנָּהוּ הַמֶּלֶךְ לִהִיוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל, וְנִכְנָסָה פַּעַם אַחַת לִרְאוֹת, וְאָמְרָה אֵלֵךְ וְאֵרְאֵה אוֹתוֹ כִּשֶׁהוּא קוֹרֵא בִּיוֹם הַכִּפּוּרִים בָּבֵית הַמְּקְדַשׁ, וְהוֹצִיאוּ לַה ַטַפַּטִיוֹת מָפֶּתַח בֵּיתָה עַד פֶּתַח בֵּית הַמִּקְדָשׁ, כְּדֵי שֶׁלֹא יִתְיַחֲפּוּ ַרְגֶלֶיהָ, וְאַף עַל פִּי כֵן נִתְיַחֲפוּ רַגְלֶיהָ, וּכְשֶׁמֵת יְהוֹשֻׁעַ בַּעְלָה פָּסְקוּ ָלָה חֲכָמִים סָאתַיִם יַיִן בְּכָל יוֹם, וְהָא תַנְיָא אֵין פּוֹסְקִין יַיִן לָאִשָּׁה, ַרַבִּי חִיָּא בַּר אַבָּא אָמַר לְשׁוּם זְנוּת, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר)הושע ד, יא וְנוּת וְיַיִן וְתִירוֹשׁ יִקַּח לֵב. רַבִּי יְחִוְקְיָה וְרַבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן אָמְרוּ לְתַבְשִׁילֵיהָ. וְעוֹד תְּנַן אָם הָיְתָה מְנִיקָה פּוֹחֲתִין לָה מִמַּצְשֵׂה יָדֵיהָ וּמוֹסִיפִּים לָהּ עַל מְזוֹנוֹתֶיהָ. וְאָמַר רַבִּי יְהוֹשַׁעַ בֶּן לֵוִי מַאי מוֹסִיף, יַיִן, שֶׁהַיַּיִן מַרְבֶּה אֶת הֶחָלָב אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צָּדוֹק אַרְאָה בָּנַחָמָה אָם לֹא רְאִיתִיהָ שֶׁקָשְׁרוּ שַׂעַרוֹתֵיהָ בְּזַנְבֵי סוּסֵיהֶם שֶׁל עַרְבִיִּים, וְהָיוּ מָרִיצִין לָה מִירוּשָׁלַיִם וְעַד לוּד, וְקָרָאתִי עַלֵּיהָ הַפָּּסוּק ֹהַוֹּה)דברים כח, נו :(הָרַכָּה בָךְּ וִהָעֵנָגָּה וגו.'

מַצְשֶּׂה בְּמִרְיָם בִּתּוֹ שֶׁל נַקְדִימוֹן, שֶּׁפָּסְקוּ לָה חֲכָמִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת דִינָרֵי זָהָב לְקַפַּת בְּשָּׁמִים בְּכָל יוֹם, אַף הִיא עָמְדָה וְקִלְּלָה אוֹתָם, וְאָמְרָה לָהֶם: כָּךְ תִּפְּסְקוּ לִבְנוֹתֵיכֶם, אָמֵר רַבִּי אַחָא אַף אָנוּ עָנִינוּ

אַחֲבֶיהָ אָמֵן, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶרְאֶה בְּנֶחָמָה אִם לֹא רְאִיתִיהָ שֶׁהָיְתָה מְלַקֶּטֶת שְּׁעוֹרִים מִתַּחַת טֵלְפֵּי סוּסִים בְּעַכּוֹ, וְקָרָאתִי עָלֶיהָ הַפָּּסוּק מְלַקֶּטֶת שְּׁעוֹרִים מִתַּחַת טֵלְפֵּי סוּסִים בְּעַכּוֹ, וְקָרָאתִי עָלֶיהָ הַפָּּסוּק הַנָּה)שיר השירים א, ח :(אָם לֹא תֵּדְעִי לָךְ הַיָּפָּה בַּנָּשִׁים צְאִי לָךְ בְּיָבִי הַצֵּאן וּרְעִי אֶת גְּדִיֹתִיךְ, אַל תִּקְרֵי גְּדִיֹתִיךְ אֶלָא גְּוִיוֹתִיךְ.

המשרה את אשתו ע"י שליש לא יפחות לה מקביים חטין או מארבע קבין שעורים וכולם [במדה האיטלקי אפילו] נדה ואפי' חולה ואפילו שומרת יבם נותן כוס חבית וקדרה [פך] נר ופתילה יין אין לה שאין נשותיהן של עניים שותות יין כר אין לה שאין נשותיהן של עניים ישנות על כר.

One who feeds his wife by the hand of a third party must not give her less than two *kav* of wheat or four *kav* of barley, and all of them should be Italian measures, even if she is in her period of *niddah*, and even if she is ill, and even if she is awaiting levirate marriage. He should give her a cup, a barrel, a pot, a jug, a lamp and a wick. He does not give her wine because the women of the poor of Israel do not drink wine. He does not give her a mattress because the women of the poor of Israel do not sleep on mattresses.

Questions

- 1. How is this paragraph of Tosefta similar or different to what we read in the Mishnah (in Text Pack 1)?
- 2. Is the question of awarding wine to women answered in the same way as the other texts?

¹ The period in which a woman is menstruating and (according to traditional Jewish Law) is supposed to be physically separate from her husband,

מעשה בבתו של נקדמון בן גוריון שפסקו לה חכמים חמש מאות דינרי זהב בכל יום לקופת בשמים ולא היתה אלא שומרת יבם אף היא קיללה ואמ' להם כך תתנו לבנותיכם אמ' ר' לעזר בר' צדוק אראה בנחמה אם לא ראיתיה שמלקטת שעורים מתחת טלפי סוסים בעכו קראתי עליה המקרא הזה אם לא תדעי לך היפה בנשים וגו'

It once happened that the Sages apportioned to the daughter of Nakdimon ben Guryon five hundred dinars of gold every day for a basket of spices, and she was but a sister-in-law awaiting levirate marriage. But she cursed [them] and said to them: 'So you should give to your daughters!' Rabbi [E]Leazar bar Tzadok² said: 'I might not see comfort, if I had not seen her picking pieces of barley from under the hooves of horses in Akko. Concerning her I pronounced this Scripture: "If you do not know, O fairest among women, go for yourself with the flocks of sheep etc." (Song of Songs 1:8)'

Questions

- 1. How is this story of the daughter of Nakdimon ben Guryon similar or different to the story about her in the Babylonian Talmud (in Text Pack 2)?
- 2. What is the significance of her 'picking pieces of barley from under the hooves of horses in Akko'?

² Rabbi Eleazer ben Tzadok was a rabbi who lived in the Land of Israel in the 1st Century CF.

JERUSALEM TALMUD, KETUBOT 5:11

נוֹתֵן לָהּ מָעָה כֶסֶף לִצְרָכֶיהַ וְהִיא אוֹכֶלֶת עִמּוֹ מִלֵּילֵי שֶׁבָּת לְלֵילֵי שַבָּת כול׳.

דְּבָרִים אֲמוּרִים לָשׁוֹן נָקִי. שָׁמְעוֹן בַּר בָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֲכִילָה מַמַּשׁ.

על דַעְתֵּיה דְרַב אוֹכֶלֶת מִשֶּׁלוֹ. עַל דַעְתֵּיה דְרָבִּי יוֹחָנָן אוֹכֶלֶת מִשֶּׁלוֹ. עַל דַעְתֵּיה דְרָבִּי יוֹחָנָן אוֹכֶלֶת

[Mishnah:]'He should give her a silver *ma'ah* for her needs. And she eats with him from Shabbat evening to Shabbat evening etc.'

These words are said in clean language. Shimon bar Ba [said] in the name of Rabbi Yochanan, 'Literally eating.'

In the opinion of Rav, she eats at his expense. In the opinion of Rabbi Yochanan, she eats at her expense.

Questions

- 1. How is this comment on the mishnah similar or different to that in the Babylonian Talmud (in Text Pack 4)?
- 2. Why do you think the rabbis disagree about who should pay for her food on Shabbat evening?

ַיִין אַין לָה שָאַין עֲנִייוֹת יִשְּׂרָאֵל שׁוֹתוֹת יַיִן. וַעֲשִׁירוֹת שׁוֹתוֹת.

She has no wine, because the poor of Israel do not drink wine. And the rich do drink wine.

ְּהָתַנֵּי. מַצְשֶּׁה בְמֶרְתָא בַת בֵּייֵתוֹס שֶׁפֶּסְקוּ לָה חֲכָמִים סָאתִיִם יַיִּן בְּכָל־יוֹם. וּבֵית דִין פּוֹסְקִין יַיִּן. אָמֵר רִבִּי חִייָה בַר אָדָא. עַל שׁוּם זְנוּת יַיִן וְתִירוֹשׁ יִקַח לֵב. וְהָא תַנִּינָן. אָם הָיְתָה מֵנִיקָה פּוֹחְתִין לָה מִמַּצְשֵּׁה יָדֶיהָ וּמוֹסִיפִין לָה עַל מְזוֹנוֹתֶיהָ. מָהוּ מוֹסִיף. רְבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְבְּיָה עֵל מְזוֹנוֹתֶיהָ. מָהוּ מוֹסִיף. רְבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם בָּן לֵוִי אָמֵר. יַיִן שֶׁהוּא מַרְבֶּה אֶת הֶחֶלֶב. רְבִּי חִוְקְיָה רְבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רְבִּי יוֹחָנָן. אַף לְתַבְשִׁילָה פָּסְקוּ. אַף עַל פִּי כֵן קִילְלָה אוֹתָן וְאָמְרָה לָהֶי, כָּן הִּתְּנוּ לְבְנוֹתֵיכֶם. אָמַר רְבִּי אָחָא. וְעָנִינוּ אַחֲרֵיה אָמַן. אָמַר רְבִּי אָחָא. וְעָנִינוּ אַחֲרֵיה אָמַן. אָמַר רְבִּי אָלְעָזָר בַּר צָּדוֹק. אֶרְאֵה בַנְּחָמָה אִם לֹא רְאִיתִיהָ מְלַקּטֶּת שְּׁעוֹרִים מִבֵּין טֵלְפֵי סוּסִים בְּעַכּוֹ. וְקָרָאתִי עָלֶיהָ הַפָּסוּק הַזֶּה הָרַכָּה בְנִּשִׁים צְאִי לָךְ בְּר בְּרִיקְבִי מוֹסִים בְּעַכּוֹ. וְקָרָאתִי עָלֶיה הַפָּסוּק הַזָּה הָרַכָּה בְנִשְׁים צְאִי לָךְ בְּר בְּהִיקְבִי מוֹסִים בְּעַכּוֹ. וְקָרָאתִי עָלֶיה הַפָּסוּק הַזָּה בְּנִיקְביי בִּנְיִים מִבְּיוֹ טִלְפֵי סוּסִים בְּעַכּוֹ. וְקְרָאתִי עָלֶיִם בְּנִיּים צְאִי לָךְ בְּרִבְּיִית וְנוֹי.

It is taught [in a *baraita*]: It once happened that the Sages apportioned to Martha, daughter of Boetus, two *Se'atim* of wine every day. And the Rabbinical Court apportions wine? Rabbi Chayya bar Adda said: 'Harlotry, wine, and new wine, take away the mind' (Hosea 4:11). And so they taught: if she is nursing, her work is reduced, and her allowance is increased. In what is it increased? Rabbi Yehoshua ben Levi said: 'Wine, which increases the milk.' Rabbi Hezekiah [and] Rabbi Abahu [said] in the name of Rabbi Yochanan: 'But for her [Marta's] cooked dishes it was apportioned.' Even so, she cursed them, and she said to them: 'So you should give to your daughters!' Rabbi Acha said: 'And they answered after her, "amen".' Rabbi Eleazar bar Tzadok said: 'I might not see comfort, if I had not seen her picking pieces of barley from under the hooves of horses in Akko. And concerning her I pronounced this verse: "The tender and delicate woman among you etc." (Deut. 28.56) "If you do not know, O fairest among women, go for yourself with the flocks of sheep etc." (Song of Songs 1.8)"

ְוְהָתַנֵּי מַצְשֶּׁה כְמִרְיָם בִּתּוֹ שֶׁלְשִׁמְעוֹן בֶּן גּוֹרְיוֹן שֶׁפָּסְקוּ לָה חֲכָמִים בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת דֵינָר קוּפָּה בְשָּׁמִים בְּכָל־יוֹם וְלֹא הָיֵתָה אֶלָּא שׁוֹמֶרֶת יָבָם. אַף עַל פִּי כֵן קִילְלָה אוֹתָן וְאָמְרָה לָהֶן. כָּךְ תִּתְּנוּ לְבְנֹתֵיכֶם. אָמְר רִבִּי אָלְעִזָר בַּר צָדוֹק. אָמֵר רִבִּי אֶלְעִזָר בַּר צָדוֹק. אָמֵר רִבִּי אֶלְעִזָר בַּר צָדוֹק. אֶרְאֵה בַנְּחָמָה אִם לֹא רְאִיתִיהָ קְשׁוּרָה בִשְּׂעָרָה בִּוְנַב הַסּוּס בְּעַכּוֹ וָקַרָאתִי עָלֵיהָ הַפַּסוּק הַזֵּה הָרַכָּה בִךְּ וְהָעֲנוּגָה כוּל׳.

It was taught: It once happened that the Sages apportioned to Miriam, daughter of Shimon ben Guryon five hundred dinars [for] a basket of spices every day, and she was but a sister-in-law, awaiting levirate marriage. Even so, she cursed them, and said to them: 'So you should give to your daughters!' Rabbi Acha said: 'And they answered after her, "amen".' Rabbi Eleazar bar Tzadok said: 'I might not see comfort, if I had not seen her gathering ears [of barley?] from the tails of horses in Akko. And concerning her I pronounced this verse: "The tender and delicate woman among you etc." (Deut. 28.56)'

Questions

- 1. How is this series of stories similar or different to the story about the daughter of Nakdimon in the Babylonian Talmud (in Text Pack 2)?
- 2. What do you think is the relation between wine and spices?
- 3. Why do the rabbis answer 'amen' here, when they do not in the same story in other places?

מַצְשֶּׁה בְּמִרְיָם בַּת בַּיְתוּס שֶׁקְדְשָׁה יְהוֹשֻׁעַ בֶּן גַּמְלָּא ... וּכְשָׁמֵּת יְהוֹשֻׁעַ בַּעְלָה פָּסְקוּ לָה חֲכָמִים סָאתִים יַיִן בְּכָל יוֹם, וְהָא תַנְיָא אֵין יְהוֹשֻׁעַ בַּעְלָה פָּסְקוּ לָה חֲכָמִים סָאתִים יַיִן בְּכָל יוֹם, וְהָא תַנְיָא אֵין פּוֹסְקִין יַיִן לָאִשָּׁה, רַבִּי חִיָּא בַּר אַבָּא אָמַר לְשׁוּם וְנוּת, כְּמָה דְאַהְּ אָמַר (הושע ד, יא): וְנוּת וְיֵיִן וְתִירוֹשׁ יִקַח לֵב. רַבִּי יְחִוְקְיָה וְרַבִּי אַבְּהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן אָמְרוּ לְתַבְשִׁילֶיהָ. וְעוֹד תְּנֵן אִם הָיְתָה מְנִיקָה מֵּנִיקְה בְּנִים לָה עַל מְזוֹנוֹתֶיהָ. וְאָמֵר רַבִּי פּוֹחָתִין לָה מִמַעֲשֵׂה יָדִיהְ וּמוֹסִיפִּים לָה עַל מְזוֹנוֹתֶיהָ. וְאָמֵר רַבִּי יְהוֹשְׁעַ בֶּן לֵוִי מֵאי מוֹסִיף, יַיִן, שֶׁהַיִּין מַרְבָּה אֶת הָחָלָב. אָמַר רַבִּי יְהוֹשְׁעַ בָּן לֵוִי מֵאי מוֹסִיף, יַיִן, שֶׁהַיִּין מַרְבָּה אֶת הָחָלָב. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צָדוֹק אֶרְאָה בְּנָחָמָה אִם לֹא רְאִיתִיהָ שֶׁקְשְׁרוּ שַּׂצְרוֹתִיה, וְעֵד לוּד, בְּרָבִים מִּלְ תַּלְים, וְנָד לוּד, מְרִיבִים לְהִיּם וְעֵד לוּד, וְנִים מִי עָלֶיהָ הַפָּסוּק הַזֶּה (דברים כח, נו): הָרַכָּה בְּךְ וְהָעֲנָגָה וגוּ.)

It once happened that Miriam, daughter of Boetus, was married to Yehoshua ben Gamla ... When Yehoshua her husband died, the Sages apportioned to her two *Se'atim* of wine every day. And is it not taught [in a *baraita*]: 'Wine is not apportioned to women'? Rabbi Chayya bar Abba answered, [yes, that is true] because of harlotry, as Scripture says: 'Harlotry, wine, and new wine, take away the mind' (Hosea 4.11). Rabbi Yechezekiah and Rabbi Abahu said in the name of Rabbi Yochanan: 'For her cooked dishes.' And so they taught: if she is nursing, her work is reduced, and her allowance is increased. And Rabbi Yehoshua Ben Levi said: How is it increased? Wine, for wine increases the milk. Rabbi Eleazar bar Tzadok said: 'I might not see comfort, if I had not seen them tie her hair to the tails of the horses of Arabs and make her run from Jerusalem to Lydda. And concerning her I pronounced this verse: "The tender and delicate woman among you etc." (Deuteronomy 28:56).'

מַצְשֶּׁה בְּמִרְיָם בִּתּוֹ שֶׁל נַקְדִימוֹן, שֶׁפָּסְקוּ לָה חֲכָמִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת דִינָרֵי זָהָב לְקַפַּת בְּשָׁמִים בְּכָל יוֹם, אַף הִיא עָמְדָה וְקִלְּלָה אוֹתָם, וְאָמְרָה לָהֶם: כָּךְ תִּפְּסְקוּ לִבְנוֹתֵיכֶם, אָמֵר רַבִּי אַחָא אַף אָנוּ עָנִינוּ אַחֲרֶיהָ אָמֵן, אָמֵר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶרְאָה בְּנֶחָמָה אִם לֹא רְאִיתִיהָ שֶׁהִיְתָה אַחֲרֶיהָ אָמֵן, אָמֵר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶרְאָה בְּנֶחָמָה אִם לֹא רְאִיתִיהָ שֶׁהִיְתָה מְלַקְטֶת שְּׁעוֹרִים מִתַּחַת טֵלְפֵּי סוּסִים בְּעַכּוֹ, וְקָרָאתִי עָלֶיהָ הַפְּסוּק מְלַכֶּטֶת שְּׁעוֹרִים מִתַּחַת טֵלְפֵּי סוּסִים בְּעַכּוֹ, וְקָרָאתִי עָלֶיהָ הַפָּסוּק הַזָּה (שיר השירים א, ח): אִם לֹא תִּדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים צְּאִי לָךְ בִּעְקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת גְּדִיתִיךְ, אַל תִּקְרֵי גְּדִיתִיךְ אֶלָא גְּוִיוֹתַיִּךְ.

It once happened that the Sages apportioned to Miriam, daughter of Nakdimon five hundred dinars of gold for a basket of spices every day. But she preceded and cursed them and said: 'So you should apportion to your daughters!' Rabbi Acha said: 'Yet we answered after her, "amen".' Rabbi Eleazar said: 'I might not see comfort, had I not seen her gathering pieces of barley from under the hooves of horses in Akko. And concerning her and I pronounced this verse: "If you do not know, O fairest among women, go for yourself with the flocks of sheep and feed your kids" (Song of Songs 1:8).' Do not read 'your kids', but rather 'your bodies'.

Ouestions

- 1. What is the significance of the verse from Deuteronomy?
- 2. What is the significance of the verse from Song of Songs?
- 3. What is the purpose of the violence of the story of Miriam, daughter of Boetus?
- 4. Why do all of these stories (not in the Babylonian Talmud) end with the words of Rabbi Eleazor bar Tzadok?

A GUIDE TO THE SOURCES

Tosefta (literally meaning 'addition') is a text from around the same period as the Mishnah (200-220 CE). There is debate among scholars as to which came first – whether Tosefta was the first commentary on the Mishnah, or whether the Mishnah is actually a condensed version of Tosefta.

The Jerusalem Talmud (also known as The Palestinian Talmud or *Yerushalmi*) is the version of the Talmud that was finished in the Land of Israel in around 414 CE. It is shorter than the better known Babylonian Talmud, and considered less authoritative, but contains a number of parallel discussions.

Lamentations Rabbah is a collection of midrash around the Book of Lamentations (*Eichah*). The midrash dates to around 500 CE.